

Razvoj informacijske družbe in grožnja terorizma

Doc. dr. Uroš Svete, FDV
Katedra za obramboslovje

Zgodovina interneta

- **Od hladne vojne do Web 2.0**
- ARPANET: the Advanced Research Project Agency, 1969 – Ministrstvo za obrambo ZDA, 1958
- ARPANET in jedrska vojna → mit ali resničnost?

Charles Herzfeld, ARPA Director (1965–1967), said:

The ARPANET was not started to create a Command and Control System that would survive a nuclear attack, as many now claim. To build such a system was, clearly, a major military need, but it was not ARPA's mission to do this; in fact, we would have been severely criticized had we tried. Rather, the ARPANET came out of our frustration that there were only a limited number of large, powerful research computers in the country, and that many research investigators, who should have access to them, were geographically separated from them

- **Packet-switching tehnologija:**

Zgodovina interneta

akterji:

- Vojaški kompleks: komuniciranje in (tajni) podatki
- Raziskovanje: delitev znanja
- Poslovni svet: transakcije
- bistvo: populizem in demokracija

Zgodovina interneta

Dvojnosti in trenja

- Prostor in čas
- Komunikacija: prostorska in časovna dimenzija
- Prostorska distribucija informacij
- The Web: prostorska kontrola ali neomejen razvoj?

Zgodovina interneta

Dvojnosti in trenja

- Post-industrijska informacijska družba:
- Informacija na internetu, ki je brez uporabnika, ni znanje temveč surov material zanj.
- Ni veljavnosti.
- Enaka oblika, nova vsebina spletne strani.
- Informacija brez geografske omejenosti
- Spletne strani tradicionalnih medijev ob boku osebnim/partikularnim

Prejemanje:

- Oblike participacije:
- Surfanje – brskanje, iskalni stroji nuja
- bralec: downloading
- uporabnik: proizvodjanje
- Uploading: prejemanje postane proizvodnja
- Zlitje dela in ne-dela, informacija in zabava–del nove ekonomije.

AKTIVACIJA POSAMEZNIKA

Splet in identiteta

Spletna kultura in labilna identiteta

- Razred?
- Spol?
- Geografija/nacionalnost?
- Še vedno prostorska orientacija z računalnikom

Web 2.0

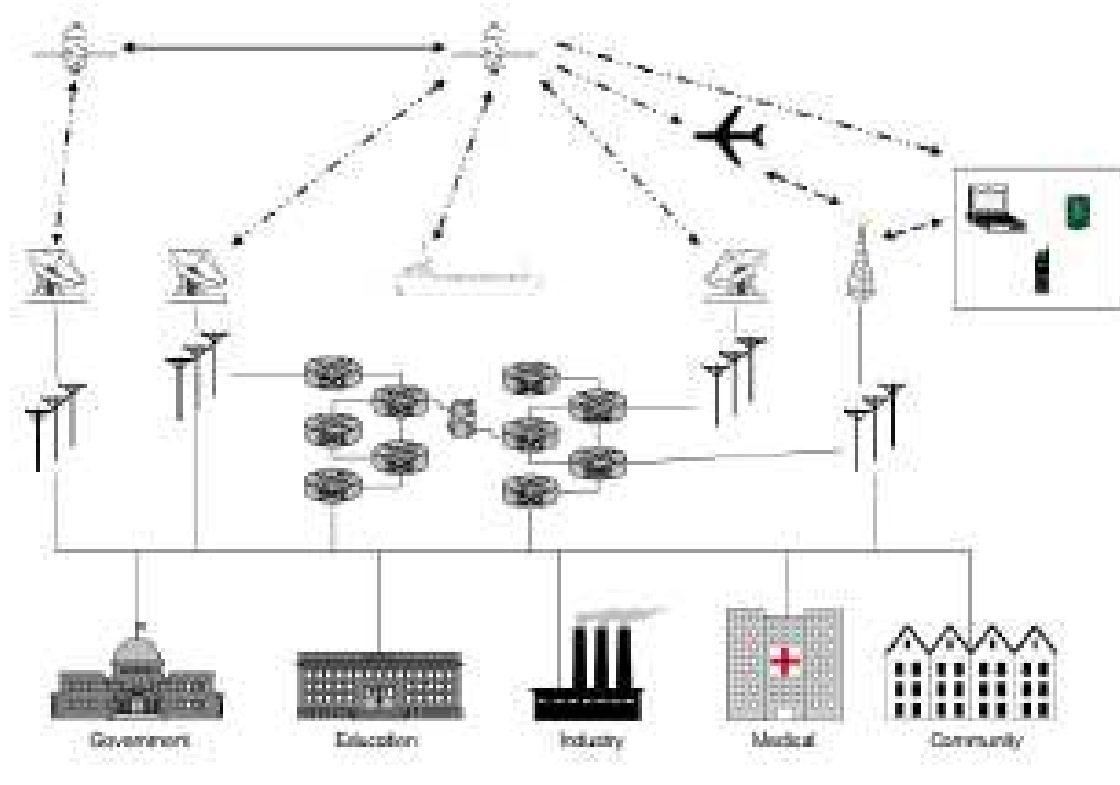
Web 1.0	-->	Web 2.0
mp3.com	-->	Napster
Britannica Online	-->	Wikipedia
Personal websites	-->	blogging
Publication	-->	participation
CMS - content management systems	-->	wikis
directories (taxonomy)	-->	tagging ("folksonomy")

Web 2.0

- **Od Netscape-a do Google-a:**
- Netscape: spletni brskalnik, namizni program
- Google: samo posrednik med uporabnikom in mrežo on-line
- Googlovi sorodniki:
- eBay
- Amazon
- Napster
- YouTube.com, MySpace.com, FaceBook

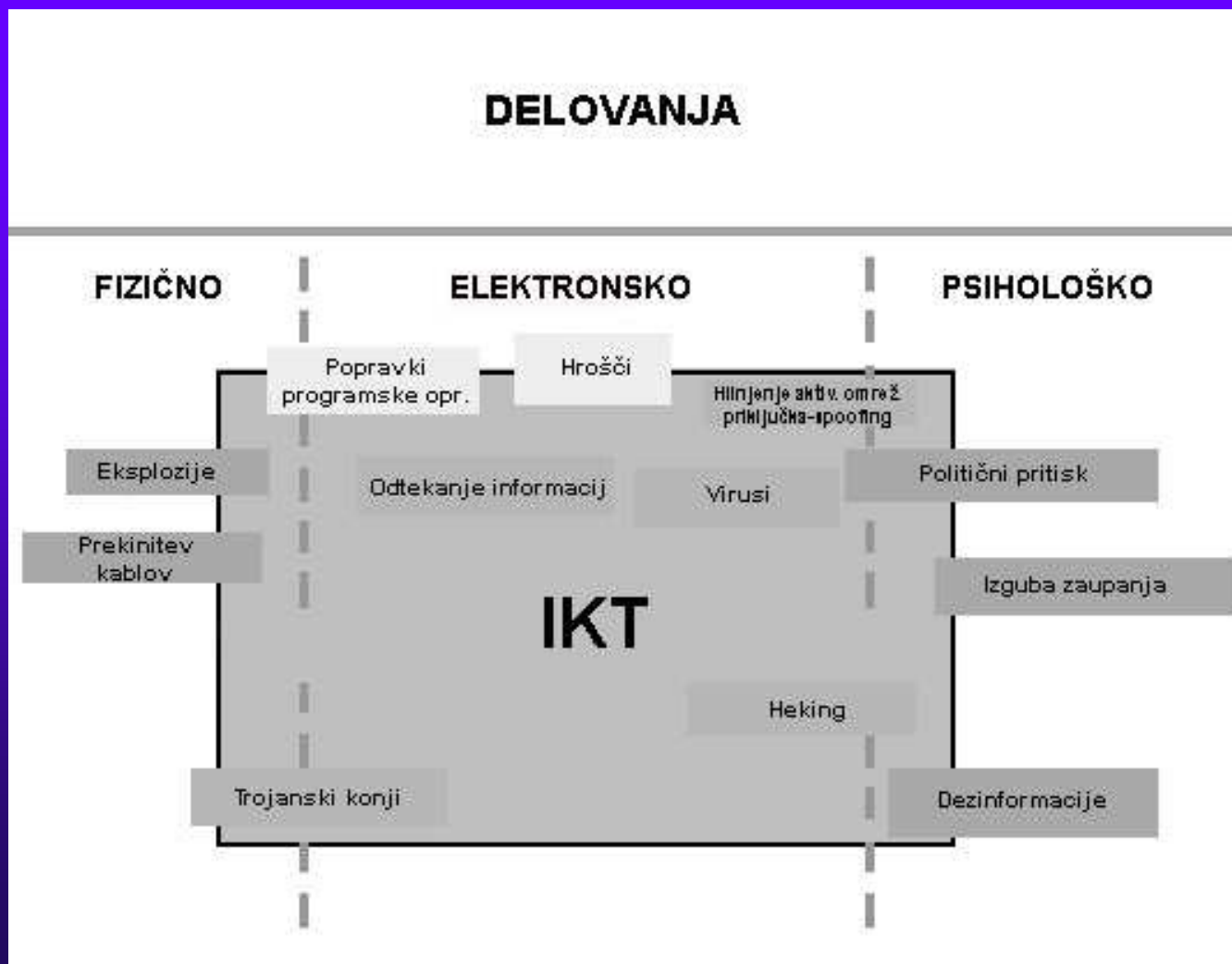
Definiranje globalne informacijske infrastrukture

Figure 8. Simplified global information infrastructure

VARNOSTNE IMPLIKACIJE UPORABE IKT

- ◆ (Zlo)raba IKT oz. IKT kot vir ogrožanja sodobnih družb

Varnostne implikacije IKT

- Neposreden vidik

AKTERJI

- **OKVARE, ODPOVEDI**
naključje, slabo programiranje, napake operaterjev
- **RAČUNALNIŠKI KRIMINAL**
zli nameni posameznikov za pridobivanje finančnih koristi, heking
- **KIBERNETSKI TERORIZEM (cyberterrorism)**
zli nameni (političnih) skupin
- **INFORMACIJSKO BOJEVANJE**
zli nameni držav

TERORIZEM - TRENDI

- Za teroristične napade osredotočene na ekonomsko infrastrukturo lahko pričakujemo, da se bodo nadaljevali in celo povečali, zlasti napadi povezani z distribucijo električne energije, transportom, turizmom in bančništvom.
- Lažna sporočila, še posebno grožnje z bombami imajo velik lokalni učinek v prometu in turizmu.
- Internet postaja vse bolj pomembno sredstvo teroristov, za pridobivanje informacij, širjenje propagande, medsebojno komuniciranje in načrtovanje operacij.
- Teroristi vse bolj uporabljajo napredno informacijsko tehnologijo, ki postaja tako sredstvo, kot tudi cilj terorističnega delovanja.
- Psihološki učinki terorističnih dejanj izgubljajo relativni pomen, kajti cilj teroristov ni več le opozoriti nase, pač pa povzročiti čim večjo fizično uničenje. Kljub temu pa psihološki učinki še vedno ostajajo zelo pomembni (Canadian Security Intelligence Service, 1999).

Kaj je kibernetiski terorizem?

Kibernetiski terorizem je povezan z politično motiviranimi napadi na informacijsko-komunikacijske in računalniške vire, računalniške programe in baze podatkov, posledice katerih so lahko tako fizične (nedelovanje sistemov) kot nenasilne (spremembe vsebin). Tovrstna dejanja izvajajo predvsem nedržavne organizacije z ali brez podpore nacionalnih držav, posamezniki ali vladne institucije, ki izvršujejo interese držav

Področja napada – nacionalna kritična infrastruktura

Transport

**Energetski sistem, oskrba z vodo in strateškimi
surovinami**

Bančne in finančne institucije

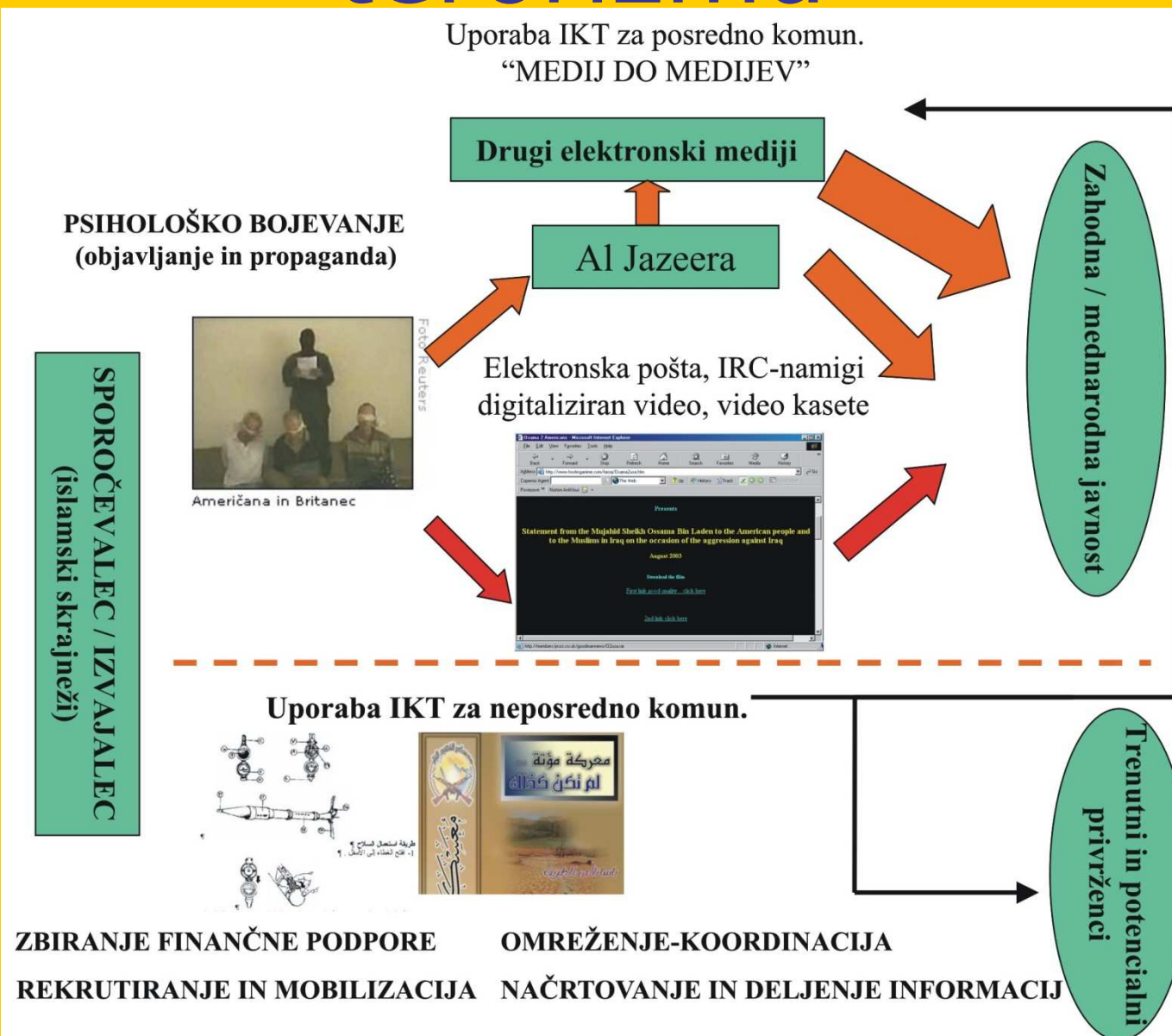

Telekomunikacije in informacijske storitve

Zdravstvo, sistem zaščite in reševanja

Uporaba IKT v sodobnem terorizmu

petek, 09.
2011

Wikileaks-revolucija v...?

Adobe Acrobat Professional - [Wikileaks, Bradley Manning in Adrian Lamo.pdf]

File Edit View Document Comments Tools Advanced Window Help

Search Create PDF Comment & Markup Send for Review Secure Sign Forms

Note Tool Text Edits Stamp Tool Show

Select Object Data Tool 136% Help Find: Previous Next

Informacijska Varnost

WikiLeaks, Bradley Manning in Adrian Lamo

5. aprila letos je [WikiLeaks](#) z [Julianom Assangeom](#) na čelu na spletnem naslovu [collateralmurder.com](#) objavil zaupen video posnetek napada ameriške vojske na večje število neobroženih civilistov v Iraku leta 2007. V napadu sta bila ubita tudi dva novinarja [Reutersa](#), zaradi česar se je do posnetka želel s pomočjo akta o javno dostopnih podatkih ([Freedom of Information Act](#)) dokopati tudi Reuters, a je bila njegova zahteva zavrnjena. Objava posnetka *Collateral Damage* je dvignila veliko prahu, ki se je počasi polegal vse do nedavnega, ko je 6. junija [Wired](#) objavil [članek](#), v katerem je razkril podrobnosti o viru in njegovo vpletenostjo z WikiLeaks.

Zgolj 22 letni Bradley Manning, analitik obveščevalne službe ameriške vojske, je 21. maja letos preko sredstev spletne komunikacije stopil v stik z nekdanjim zloglasnim hekerjem [Adrianom Lamo](#) za tem, ko je videl članek o njemu v reviji *Wired*. V pogovorih, ki so trajali nekaj dni je Adrianu razkril, da je posredoval WikiLeaks-u številne zaupne dokumente med katerimi sta dva (video posnetek in dokument, ki govori o tem, da je lahko WikiLeaks nevaren za ameriško vojsko) že objavljena. Bradley se je hvalil, da je iz slabo varovanih vojaških informacijsko-komunikacijskih sistemov prenesel tudi video posnetek, ki prikazuje napad na vas Garani v katerem je umrlo na desetine nedolžnih civilistov, predvsem otrok ter 260,000 zaupnih diplomatskih brzojavk z objavo katerih bi še Hillary Clinton dobila srčni napad.

Čeprav je bil posnetek *Collateral Damage* WikiLeaks-u posredovan verjetno že konec prejšnjega leta, je bil zaradi potrebe po njegovem dekriptiranju objavljen šele aprila letos. Če sklepamo, da je bil posnetek kriptiran z istim kodirnim algoritmom, kot soroden posnetek *Garani attack*, je WikiLeaks-u uspelo dekriptirati AES/256 (Advanced Encryption Standard, 256 bit) v sorazmerno kratkem času. *Garani attack* posnetek naj bi se nahajal v imeniku "military attorney" in je zaradi svoje lokacije nakazoval na to, da je zanimive vsebine. Posnetke in ostale dokumente je Bradley iz vojske odnesel na CD-ju, ki ga je prej prinesel v zaščitene prostore. CD je bil pregledan samo pri vstopu v prostore, ne pa tudi pri izstopu, zato je vsebino (menda glasbene posnetke) Bradley enostavno dosnel/presnel. To dokazuje slabo/neustrezno varnostno politiko v nekaterih oddelkih vojske in bo sigurno zahtevala revizijo.

Po [spletnih pogovorih](#) je Adrian ocenil, da je ogrožena nacionalna varnost Združenih držav in je Bradleyja zato prijavil zveznim organom. Bradley je bil aretiran 26. maja v Iraku in je po [zadnjih podatkih](#) še vedno v priporu brez obsojbe. Hekerska skupnost se je zaradi odločitve Adriana, da Bradleyja prijavi, odzvala zelo ostro. Spletno mesto [2600.com](#) je zaradi povezave (Adrian Lamo je skrbnik spletne skupine 2600 na Facebook-u) doživelo tudi [DOS napad](#). Moramo pa v konkretnem primeru razumeti, da je protizakonito ne prijaviti nezakonito dejanje v teku in Adrian Lamo, za katerega nekateri sklepajo, da je še vedno pod nadzorom, bi ga lahko ne prijava te oblike kaznjivega dejanja spravila v težave.

Če je verjeti [elektronskemu sporočilu](#), ki naj bi ga Julian Assange poslal Adrianu, ureja Julian za Bradleyja pravno pomoč. Zaradi vpletenosti sedaj Julianu odsvetujejo obisk Združenih držav saj mu grozi pridržanje zaradi bojazni pred objavo prej omenjenih še ne objavljenih dokumentov. Na konferenci [Hope](#) je napovedan kot ključni govorec a bo moral morda svoj nastop opraviti online. Bradley se je za razkritje zgodbe Adrianu odločil zaradi vse večjega nezadovoljstva s svojim statusom v vojski, postal je socialno odtujen in je zaradi nesoglasij z nadrejenimi bil celo degradiran.

Zgodba še ni dobila epiloga in njeno spremljanje v nadaljevanju bo zagotovo zanimivo.

Ref.:

1 of 1

In posledice?

- digitalna IKT : tehnologija, ki omogoča popolno svobodo ali popolni nadzor?
- je ozaveščen in informiran posameznik tudi teroriziran posameznik?
- propad vseh temeljnih državnih monopolov v informacijski družbi?
- radikalizacija (fundamentalizacija) družbe

